Voorstel Ombuiging / Innovatie gemeente Rheden

Programma	Samenleving
Beleidsthema	Financiele bestaanszekerheid
Bestuurlijk- en ambtelijk verantwoordelijke	Gea Hofstede
Taakveld(en)	P-wet: geen inzet meer voor doelgroep Participatie, afschaling tot minimum doelgroep empowerment; afschaling tot wettelijk minimum Nieuwe doelgroep; minimaliseren inzet Werkgeverservicepunt (WSP) of stoppen bemiddeling; en afschaling begeleiding beschut werk.

Toelichting voorstel beleidsinhoudelijk	De Participatiewet gebiedt de gemeente o.a. om inwoners te ondersteunen bij arbeidsinschakeling en hierbij een noodzakelijke geachte voorziening aan te bieden. Hierbij is de doelgroep met een arbeidsbeperking (‘banenafspraak’) expliciet als te ondersteunen doelgroep genoemd. Daarnaast is expliciet benoemd dat een inwoner die tijdens zijn werk ondersteuning op de werkvloer nodig heeft, ook aanspraak maakt op deze ondersteuning. Tot slot heeft de gemeente de plicht om de voorziening beschut werk aan te bieden aan de doelgroep dit betreft. In Rheden geven we hieraan uitvoering door aan alle doelgroepen passende ondersteuning of begeleiding te bieden die aansluit bij hun mogelijkheden. Dit kan gericht zijn op participatie, activering of (uitstroom naar) werk. Hiertoe zijn de uitkeringsgerechtigden ingedeeld in klantgroepen, die variëren in grootte van afstand tot de arbeidsmarkt of type doelgroep en ondersteuningsvraag. Doel van inzet van het re-integratiebudget is om enerzijds inwoners te ondersteunen richting activering/participatie (doel = participeren naar vermogen) en anderzijds inwoners zich te laten ontwikkelen naar werk (doel = uitstroom). Wanneer een inwoner uitstroomt uit de uitkering, betekent dit minder uitgaven op het BUIG-budget (van waaruit we de uitkeringen betalen), terwijl het geen effect heeft op de hoogte van het te ontvangen BUIG-budget. Investeren in ontwikkeling naar werk betaalt zich dus financieel uit. Daarom stellen we voor om de focus te leggen op klantgroepen die arbeidspotentieel hebben. Onze inwoners met een uitkering hebben we als volgt in klantgroepen ingedeeld (incl. grootte van de groep)*: Participatie 28%

Steller: ABC te bereiken op 06-xxxxxxxxx.

Voorstel Ombuiging / Innovatie gemeente Rheden

Programma	Samenleving
Beleidsthema	Financiele bestaanszekerheid
Bestuurlijk- en ambtelijk verantwoordelijke	Gea Hofstede
Taakveld(en)	P-wet: geen inzet meer voor doelgroep Participatie, afschaling tot minimum doelgroep empowerment; afschaling tot wettelijk minimum Nieuwe doelgroep; minimaliseren inzet Werkgeverservicepunt (WSP) of stoppen bemiddeling; en afschaling begeleiding beschut werk.

	Empowerment 28% Nieuwe doelgroep 27% Inburgeraars 9% Bemiddeling 4% Beschut werk 2% Jongeren 2% *in de raadsinformatiebrief van 2023 Q3 staan de klantgroepen verder toegelicht In de klantgroep participatie zitten inwoners waarbij sociale, medische en/of psychische aspecten een zodanige belemmering vormen dat de ze naar verwachting niet binnen drie jaar activiteiten kunnen uitvoeren die de inwoner naar arbeid kan leiden. Door de genoemde focus op ontwikkelingen naar werk bieden we aan de klantgroep Participatie geen ondersteuning meer. Deze inwoners worden niet meer ondersteund richting participatie of in hun persoonlijke -/gezinssituatie. Voor inwoners van de klantgroep Empowerment geldt dat ze niet direct bemiddelbaar zijn naar reguliere arbeid, maar dat ze wel arbeidspotentieel hebben (op middellange termijn). Daarom blijven we op deze doelgroep inzetten, waarbij we kijken naar de mogelijkheden om kosten in te perken, terwijl we maatwerk, die noodzakelijk is om mensen richting werk te ondersteunen, kunnen blijven bieden. De overige klantgroepen worden hoe dan ook gekenmerkt door arbeidspotentieel (bemiddeling, nieuwe doelgroep, beschut werk) óf drukken niet veel op het budget (inburgeraars, jongeren). Hierbij kijken we wel kritisch naar onze inzet en in hoeverre we hierin kunnen afschalen zonder al te veel effect op de uitstroom te verliezen (ook cf. de wet).

Steller: ABC te bereiken op 06-xxxxxxxxx.

Voorstel Ombuiging / Innovatie gemeente Rheden

Programma	Samenleving
Beleidsthema	Financiele bestaanszekerheid
Bestuurlijk- en ambtelijk verantwoordelijke	Gea Hofstede
Taakveld(en)	P-wet: geen inzet meer voor doelgroep Participatie, afschaling tot minimum doelgroep empowerment; afschaling tot wettelijk minimum Nieuwe doelgroep; minimaliseren inzet Werkgeverservicepunt (WSP) of stoppen bemiddeling; en afschaling begeleiding beschut werk.

Verandering qua dienstverlening / prestaties Rheden	*Participatie* Geen dienstverlening meer voor deze doelgroep. Dit zit met name in personele inzet vanuit team Werk, er vindt gaan ondersteuning meer plaats in het vinden van een vrijwilligers- of participatieplek. *Empowerment* Er is minder ruimte voor maatwerk. We schalen af in het aantal instrumenten en maximeren instrumenten in duur, aantal of tarief. Hierbij kijken we met name naar trajecten bij Scalabor, inzet bij Buurtbeheer, inzet bij Landgoederen Coöperatie Veluwezoom en traject ter ondersteuning van verslaving. *Nieuwe doelgroep* Minder maatwerk mogelijk. We stoppen met trajectbegeleiding (bemiddeling richting werk incl. aanpassingen door jobcoach). Jobcoaching zetten we door, aangezien dit een wettelijke plicht is (en mensen uit de uitkering houdt). Hierbij verstrekken we enkel nog het minimale aantal uren (regionaal vastgestelde ‘laag regime'). *Inburgeraars* Geen veranderingen (grootste deel bekostigd vanuit inburgeringsbudget). Wel minder opties in evt. Maatwerk naast de inburgering, gezien het snijden in overige instrumenten. *Bemiddeling* Werkgever servicepunt (WSP) is onderdeel van de MGR en het vergt nader onderzoek of wij de inzet WSP kunnen schrappen of minimaliseren (uitgewerkt in ombuigingsvoorstel MGR) óf snijden in eigen personeel bemiddeling. Uitstappen uit MGR of onderdelen MGR heeft juridische consequenties en daarmee ook financiele consequenties die mogelijk meer kosten dan

Steller: ABC te bereiken op 06-xxxxxxxxx.

Voorstel Ombuiging / Innovatie gemeente Rheden

Programma	Samenleving
Beleidsthema	Financiele bestaanszekerheid
Bestuurlijk- en ambtelijk verantwoordelijke	Gea Hofstede
Taakveld(en)	P-wet: geen inzet meer voor doelgroep Participatie, afschaling tot minimum doelgroep empowerment; afschaling tot wettelijk minimum Nieuwe doelgroep; minimaliseren inzet Werkgeverservicepunt (WSP) of stoppen bemiddeling; en afschaling begeleiding beschut werk.

	opleveren. Dit vergt nader onderzoek voordat een concrete keuze wordt voorgelegd. *Beschut werk* *We zetten niet meer in op het aanvragen van indicaties beschut werk, maar zoeken voor een alternatieve plek ipv een beschut dienstverband. Voor mensen met een indicatie blijven we een beschutte werkplek bieden (wettelijke plicht), hierbij blijven we binnen de begeleidingskosten geboden door het Rijk.* *Jongeren* Geen veranderingen, minder opties in maatwerk wegens snijden in instrumenten. Hiernaast zijn er een aantal algemene 'randvoorwaardelijke' instrumenten die we inzetten. Dit omvat diagnose-instrumenten, tolkkosten, reiskosten en kosten voor ondersteunen bij organiseren kinderopvang. Deze zijn noodzakelijk als randvoorwaarde om resp. in beeld te krijgen hóe we iemand richting werk kunnen begeleiding en ervoor te zorgen dat iemand aan het werk kán. Deze laten we bestaan, waarbij de kritisch kijken naar de mogelijkheden om vergoeden van reiskosten te versoberen.
Impact (maatschappelijk effect) inwoners, bedrijven en mij.instellingen Rheden	Door afschaling van de genoemde inzet en/of instrumenten zullen inwoners minder actief zijn, zich niet ontwikkelen en de stap naar werk niet zetten of hun werk minder kunnen behouden. Dit heeft veel negatieve maatschappelijke impact. Inwoners leven minder gezond, krijgen een kleiner netwerk, hebben meer zorgvragen en meer inwoners kampen met geldzorgen (zeker als ook in minimaregelingen wordt geschrapt).

Steller: ABC te bereiken op 06-xxxxxxxxx.

Voorstel Ombuiging / Innovatie gemeente Rheden

Programma	Samenleving
Beleidsthema	Financiele bestaanszekerheid
Bestuurlijk- en ambtelijk verantwoordelijke	Gea Hofstede
Taakveld(en)	P-wet: geen inzet meer voor doelgroep Participatie, afschaling tot minimum doelgroep empowerment; afschaling tot wettelijk minimum Nieuwe doelgroep; minimaliseren inzet Werkgeverservicepunt (WSP) of stoppen bemiddeling; en afschaling begeleiding beschut werk.

	1. Geen vrijwilligerswerk voor klantgroep participatie *Inwoners zijn minder actief met diverse negatieve gevolgen (zie boven). Bovendien zullen maatschappelijke organisaties de daling in vrijwilligers gaan merken.* 2. Beperking van re-integratie instrumenten Empowerment (o.a.) *Minder (gerichte) ontwikkeling van werknemersvaardigheden. Inwoners zitten langduriger thuis, met name mensen met een specifieke ontwikkelingsvraag. Hogere kans op uitval op werk en op herinstroom in de uitkering. Minder activiteit onder inwoners met diverse negatieve gevolgen (zie boven). Geen inzet meer voor buurtbeheer en de landgoederen, wat gemerkt gaat worden in het onderhoud van het groen in de gemeente en op de landgoederen Veluwezoom.* 3. Trajectbegeleiding en afschaling jobcoaching (nieuwe doelgroep) *Kwetsbare doelgroep (arbeidsbeperkten mét arbeidsvermogen) vindt minder snel een baan, minder inwoners aan het werk en dus thuis (zeker met afschaling vrijwiligerswerk & participatie), minder duurzame plaatsingen wegens missen passende begeleiding. Meer uitval op werk en meer herinstroom in de uitkering.* 4. WSP / personeel bemiddeling *WSP – uitgewerkt in ander ombuigingsvoorstel (MGR). Snijden in personeel maakt dat mensen met actueel arbeidsvermogen, zeker degenen die meer tijd & aandacht nodig hebben, minder aan het werk kunnen Hiernaast een mogelijke negatieve financiele impact omdat uitstappen of afschalen WSP meer kan kosten dan in stand houden.* 5. Begeleiding & loonkosten Beschut werk

Steller: ABC te bereiken op 06-xxxxxxxxx.

Voorstel Ombuiging / Innovatie gemeente Rheden

Programma	Samenleving
Beleidsthema	Financiele bestaanszekerheid
Bestuurlijk- en ambtelijk verantwoordelijke	Gea Hofstede
Taakveld(en)	P-wet: geen inzet meer voor doelgroep Participatie, afschaling tot minimum doelgroep empowerment; afschaling tot wettelijk minimum Nieuwe doelgroep; minimaliseren inzet Werkgeverservicepunt (WSP) of stoppen bemiddeling; en afschaling begeleiding beschut werk.

	Meest kwetsbare groep met arbeidsvermogen komt thuis te zitten of op een niet-passende dagbestedingsplek, ontvangt uitkering ipv loon / begeleiding en is op langere termijn niet meer naar werk te begeleiden (wegens verlies vaardigheden). 6. Reiskosten *Reiskosten onder strengere criteria maakt dat inwoners in een financieel zeer kwetsbare positie niet naar re-integratie of werk kunnen reizen, waardoor ontwikkeling & uitstroom wordt belemmerd. Werkt ook stressverhogend en de slagingskans op werk dus lager: meer kans op uitval op werk. Dit effect wordt vergroot als we ook bezuinigen op minimaregelingen.*
Risico/haalbaarheid	Er zit een verdienfactor op zoveel mogelijk uitstroom. Uitstroom wordt beloond door de systematiek van het BUIG-budget, als je een vast bestand hebt & houdt, kom je op den duur tekort vanwege systematiek BUIG. Het niet meer inzetten van de instrumenten levert geld op voor het re-integratiebudget, maar zorgt voor de mensen met arbeidsvermogen direct voor stijgende kosten op het BUIG-budget. Inwoners stromen niet uit de uitkering, waar er wel instroom blijft komen. Daarmee groeit de groep en deze groeit ook harder dan de modellen waar het Rijk mee rekent, waardoor we een tekort op de het BUIG-budget zullen opbouwen. Bekend is bovendien dat hoe langer iemand in de bijstand zit, hoe moeilijker deze er weer uitkomt. Dus op de (middel)lange termijn kost het activeren van deze inwoners nog veel meer moeite en inspanning vanuit de gemeente, waardoor een ombuiging van de negatieve effecten naar een positief (financieel) effect nog langer op zich laat wachten.

Steller: ABC te bereiken op 06-xxxxxxxxx.

Voorstel Ombuiging / Innovatie gemeente Rheden

Programma	Samenleving
Beleidsthema	Financiele bestaanszekerheid
Bestuurlijk- en ambtelijk verantwoordelijke	Gea Hofstede
Taakveld(en)	P-wet: geen inzet meer voor doelgroep Participatie, afschaling tot minimum doelgroep empowerment; afschaling tot wettelijk minimum Nieuwe doelgroep; minimaliseren inzet Werkgeverservicepunt (WSP) of stoppen bemiddeling; en afschaling begeleiding beschut werk.

	Verder zal dit voorstel ertoe leiden dat inwoners genoodzaakt zijn vaker een beroep te doen op de gemeente: Wmo, Incluzio, GGZ, minimaregelingen, schuldhulpverlening Ook zullen externe partners (maatschappelijke organisaties, werkgevers, jobcoaches) de effecten gaan zien en bovendien zelf dan minder kwaliteit kunnen bieden, waardoor externe relaties onder druk komen te staan.			
Netto (financiële) opbrengst in betreffend jaar (Structureel en Eenmalig)	2025	2026	2027	2028
Empowerment Instrumenten	30.000	30.000S	30.000S	30.000S
Nieuwe doelgroep Instrumenten	150.000	150.000S	150.000S	150.000S
Bemiddeling WSP	Uitgewerkt in MGR voorstel	Uitgewerkt in MGR	Uitgewerkt in MGR	Uitgewerkt in MGR
Beschut werk	PM	PM	PM	PM
Reiskosten	12.000	12.000S	12.000S	12.000S
Toelichting Financiële raming	Opbrengst is berekend op basis van de kosten in 2023 Kosten die je hier bespaart, krijg je terug via een uitgavenstijging op het BUIG-budget, omdat mensen minder (duurzaam) uitstromen			

Steller: ABC te bereiken op 06-xxxxxxxxx.

Voorstel Ombuiging / Innovatie gemeente Rheden

Programma	Samenleving
Beleidsthema	Financiele bestaanszekerheid
Bestuurlijk- en ambtelijk verantwoordelijke	Gea Hofstede
Taakveld(en)	P-wet: geen inzet meer voor doelgroep Participatie, afschaling tot minimum doelgroep empowerment; afschaling tot wettelijk minimum Nieuwe doelgroep; minimaliseren inzet Werkgeverservicepunt (WSP) of stoppen bemiddeling; en afschaling begeleiding beschut werk.

	Bemiddeling WSP kost nu jaarlijks € 244.000,-. Het vergt nader onderzoek om de mogelijkheden afschaling inzet WSP voor de jaren 2026 e.v. te onderzoeken.
Toelichting randvoorwaarden	

Steller: ABC te bereiken op 06-xxxxxxxxx.